

N.V. Nederlandse Gasunie
t.a.v. de heer K. Hoiting
Concourslaan 17
9727 KC GRONINGEN

datum 4 april 2023
uw brief van
uw kenmerk
projectnummer 0470288.100
onderwerp Oplegnotitie en aanvullend onderzoek natuurtoets "ruig perceel" Lot A WarmtelinQ Rijswijk Leiden

Geachte heer Hoiting,

Ten behoeve van de voorgenomen aanleg van een warmteleidingtracé, genaamd WarmtelinQ Rijswijk-Leiden en betreffende Lot A ter hoogte van Rijswijk, ontvangt u hierbij onze notitie van het endoscopisch onderzoek bij een boomholte op een perceel (kadastraal bekend als Rijswijk G 3068) van TNO langs de Lange Kleiweg te Rijswijk.

Aanleiding en scope

In februari 2021 heeft Antea Group een natuurtoets uitgevoerd voor Warmteleiding X-855 Lot A. Bij deze natuurtoets konden niet alle percelen bezocht worden, doordat geen toestemming tot betreding van de percelen was verleend. Na afronding van de natuurtoets is het plangebied Lot A uitgebreid, waardoor in juli 2021 het nieuw toegevoegde perceel aanvullend onderzocht is en ook enkelen van de in februari 2021 niet bezochte percelen alsnog aanvullend beoordeeld zijn.

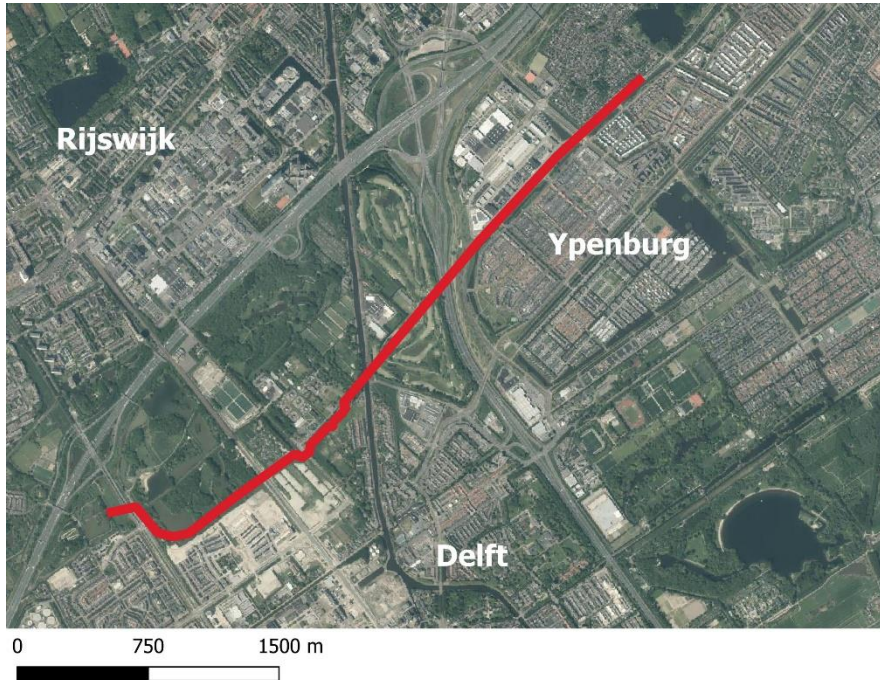
Bij het terreinbezoek (zie Oplegnotitie lot A. *WarmtelinQ, diverse bodem en grondonderzoeken t.b.v. warmteleidingen Rijswijk-Leiden, d.d. 26 juli 2021*) in juli 2021 bleek dat één perceel, ondanks betredingstoestemming, niet beoordeeld kon worden. Dit perceel werd volledig omringd door een watergang en had een dichte vegetatielaag en bladerdak. Om deze reden kon onvoldoende worden beoordeeld of jaarrond beschermde vogelnesten, eekhoornnesten of verblijfplaatsen voor vleermuizen op het perceel aanwezig waren. Hierom is in februari 2022 een aanvullend terreinbezoek bij dit perceel uitgevoerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat geen eekhoornnesten op het perceel aanwezig waren. Ook jaarrond beschermde vogelnesten in de vorm van horsten waren niet aanwezig. Wel is een boomholte waargenomen die mogelijk een verblijfplaats voor vleermuizen of een nestplaats aan holte-broedende jaarrond beschermde vogelsoorten zoals de steenuil bood. Om gebruik door beschermde soorten aan te tonen of uit te sluiten, heeft een endoscopische onderzoek van de holte plaatsgevonden.

In figuur 1 is het plangebied van lot A weergegeven. Figuur 2 geeft de locatie weer van het "ruig perceel" binnen Lot A inclusief de locatie van de boom met de holte.

contactpersoon: F.M. van Schie
e-mail: femke.vanschie@anteagroup.nl
bijlage(n): n.v.t.

T (06) 20 60 39 18

gecontroleerd:

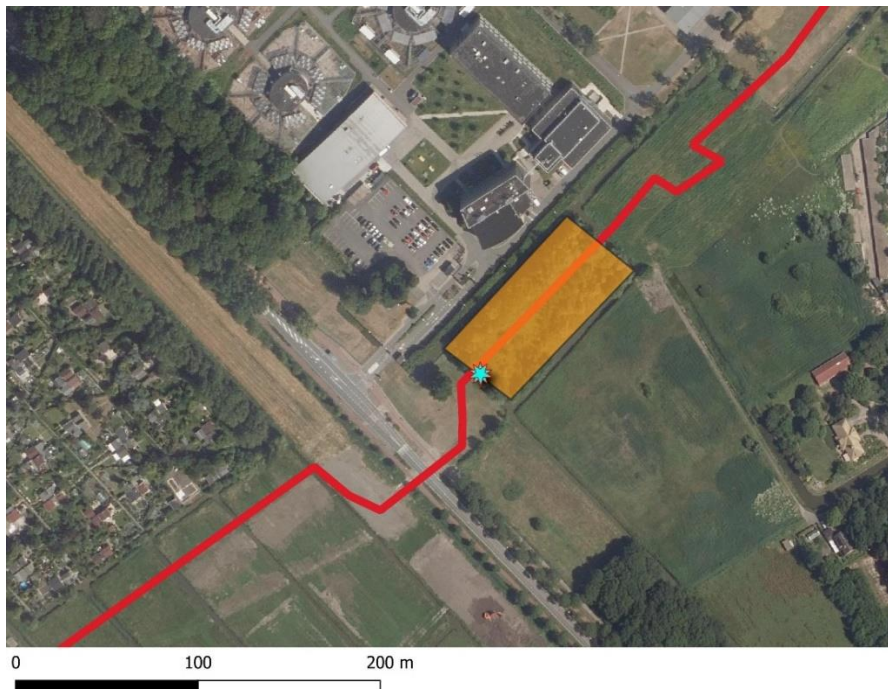

Legenda

— Plangebied Lot A

Figuur 1. Plangebied Lot A Warmtelinq. Bron: QGIS-PDOK, 2022.

Legenda

- Bezoekt perceel
- Boom met holte
- Projectgebied

Figuur 2. Locatie boom met holte binnen het "ruig perceel". Bron: QGIS-PDOK, 2022.

Terreinbezoek - Beschermde soorten in het plangebied

Op 7 februari 2023 is vanaf 10:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd door twee deskundig ecologen van Antea Group bij helder weer met een temperatuur van circa 2 C°. Tijdens het terreinbezoek is de watergang rond het perceel met behulp van een kano overgestoken. De boom met de holte is door een gecertificeerd boomklimmer geïnspecteerd. Daarnaast is het gehele perceel opnieuw onderzocht op (nieuw gebouwde) nesten en holtes. Met behulp van de kano is om het perceel gevaren en met een verrekijker zijn bomen geïnspecteerd. Indien dit noodzakelijk werd geacht is het terrein te voet nader bekeken.

In de natuurtoets (Antea Group, 2021) zijn de soorten beschreven die binnen 2,5 kilometer van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen vijf jaar. Op basis van deze informatie en het terreinbezoek, kunnen effecten op beschermde zoogdieren (m.u.v. de eekhoorn en vleermuizen), amfibieën, reptielen, insecten, flora en andere soortengroepen worden uitgesloten. De aanwezigheid van vogels met een jaarrond beschermd nest, vleermuizen en eekhoorns op het perceel wordt in deze memo nader toegelicht.

Controle op nieuwe nesten/holtes

Bij de ronde om het perceel via de watergang en de extra inspecties op het land is vastgesteld dat er geen jaarrond beschermde nesten in de bomen aanwezig zijn. Ook zijn geen nesten van eekhoorns waargenomen. Er zijn geen holtes of loshangend schors waargenomen die als verblijfplaats van vleermuizen kunnen dienen.

Tijdens het terreinbezoek zijn algemene vogels waargenomen op en nabij het perceel zoals koolmezen, roodborsten en wilde eenden. Deze algemene broedvogels kunnen op en nabij het perceel tot broeden komen. Ook kunnen algemene (vrijgestelde) zoogdiersoorten zoals muizen, kleine marterachtigen en algemene (vrijgestelde) amfibieën zoals bruine kikkers op het perceel voorkomen.

Boomholte

De onderzochte holte bevindt zich op circa 5 meter hoogte aan de oostzijde van de boom (gewone esdoorn, *Acer pseudoplatanus*) (figuur 3). Vanaf de opening loopt de holte circa 10 cm naar beneden in de stam (figuur 4). De holte betreft een rotting van een oude takaanzet. Doordat de holte vanaf de opening naar beneden loopt is deze ongeschikt om als verblijfplaats voor vleermuizen dienst te doen. Tevens is doordat de holte slecht 10 cm diep is deze ongeschikt om als nestlocatie van bijvoorbeeld een steenuil dienst te doen. Aanwijzingen dat de holte door andere dieren wordt gebruikt zijn niet waargenomen. Er zijn hierom geen vervolgstappen aan de orde.

Figuur 3. Onderzochte boomholte.

Figuur 4. Bevindingen bij de controle van de holte. De holte betreft een rotting van circa 10 centimeter diepte die vanaf de opening naar beneden loopt.

Conclusies

Beschermde soorten

De aanwezigheid van beschermde soorten (jaarrond beschermde vogelnesten, vleermuizen en eekhoorns) op het perceel kan worden uitgesloten.

Algemene broedvogels

Op de onderzochte locaties kunnen algemene broedvogels tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde. Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie, in de bomen, in de sloot of langs de slootkant. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

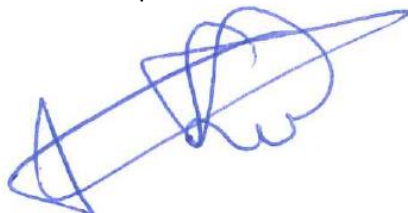
Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Als dit niet mogelijk is, dient het plangebied vooraf aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

Vrijgestelde soorten

Op het perceel kunnen algemene muizensoorten, kleine marterachtigen en algemene amfibieënsoorten (zoals de bruine kikker en gewone pad) voorkomen. Om deze reden dient gewerkt te worden volgens de zorgplicht.

We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,
Antea Group

Leonie de Jong-van Twisk
Projectmanager

Bronnen

Antea Group, 2021a. Natuurtoets Warmteleiding X-855, deeltracé Rijswijk, Lot A en Lot B routekaarten KR-001 t/m KR-030. *Toetsing Wet natuurbescherming en NNN*. 9 februari 2021.

Antea Group, 2021b. Oplegnotitie lot A. *WarmtelinQ, diverse bodem en grondonderzoeken t.b.v. warmteleidingen Rijswijk-Leiden*. 26 juli 2021.

Antea Group, 2022. Oplegnotitie aanvullend bezoek Lot A. 15 februari 2022.